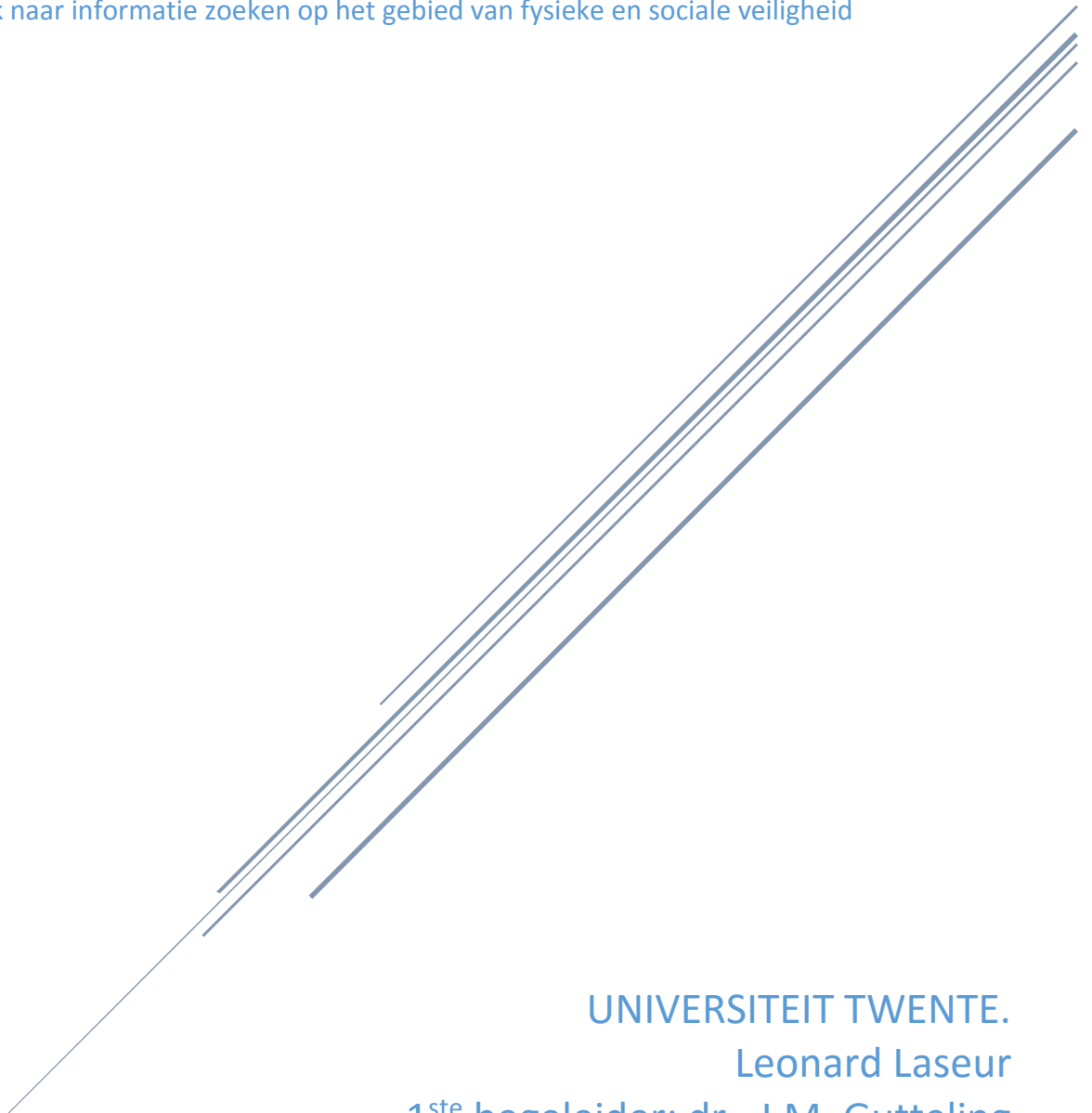

WAT ZIJN DE EFFECTEN VAN RISK PERCEPTION EN EFFICACY BELIEFS OP HET INFORMATIEZOEKGEDRAG IN RISICOVOLLE SITUATIES?

Onderzoek naar informatie zoeken op het gebied van fysieke en sociale veiligheid

UNIVERSITEIT TWENTE.

Leonard Laseur

1ste begeleider: dr. J.M. Gutteling

2de begeleider: dr. ir. P.W. de Vries

Abstract

Dit onderzoek heeft tot doel gehad om te onderzoeken wat de effecten zijn van risk perception en efficacy beliefs op het informatiezoekgedrag in risicovolle situaties. Dit onderzoek had twee onafhankelijke variabelen self-efficacy en risk perception en betrof respectievelijk een 2 (makkelijk versus moeilijk) x 2 (lage kans versus hoge kans) design waarbij de respondenten aselekt verdeeld werden over één van de vier condities. Afhankelijke variabelen in dit onderzoek waren information seeking, information seeking intention, response efficacy, personal involvement en information seeking. Data zijn verzameld door middel van een online vragenlijst (N= 97). De resultaten van dit onderzoek laten zien dat er hoofdeffecten zijn van de riskmanipulatie op information seeking, information seeking intention, personal involvement en risk perception. Daarnaast waren er ook hoofdeffecten van efficacy manipulatie op self-efficacy en response efficacy. Tevens liggen de gevonden verschillen tussen de gemiddelden van de constructen in lijn met de verwachtingen vanuit de literatuur. Voor een beter beeld van informatiezoekgedrag en diens dimensies is vervolgonderzoek echter raadzaam.

Inleiding

De laatste jaren is de terreurdreiging in Europa significant toegenomen. Het Openbaar Ministerie waarschuwde in het jaarbericht 2014 dat de dreiging van terrorisme en radicalisering van de gewelddadige jihadisten sterk is gestegen (Jaarbericht 2014 Openbaar Ministerie, 2015). Sinds maart 2013 is derhalve het dreigingsniveau van terrorisme in Nederland verhoogd tot substantieel, dit is momenteel het op één na hoogste niveau. Het ministerie van Veiligheid en Justitie maakt met dit niveau kenbaar dat kans op een aanslag reëel wordt geacht. Naar aanleiding van terreurdreiging in de wereld is er een Terrorism & Political Violence Map van Aon ontwikkeld waar kansen op een mogelijke aanslag per land worden weergegeven. Aan de hand hiervan zouden burgers, bedrijven en overheid worden geïnformeerd over de risico's. Deze informatie kan belangrijk zijn, zodat mensen weten wat ze moeten doen bij een bepaald risico.

Met name uit gevaarlijke situaties wordt duidelijk dat risico informatie van het uiterste belang is. Want in dit soort situaties het kan mogelijk zijn dat hulpverleningsdiensten niet snel genoeg ter plekke kunnen zijn en zodoende burgers zelf moeten handelen. Tijdens een aanslag kan er veelal sprake zijn van onduidelijkheid en paniek.

Daarom is het van belang om te onderzoeken wat het effect is van risico informatiezoekgedrag en hoe dit kan helpen om zelfredzaam gedrag te stimuleren. Mensen willen namelijk weten wat het risico inhoudt en wat ze zelf kunnen doen als ze geconfronteerd worden met een risico (Atkin, 1973). Want als er weinig informatie voorhanden is tijdens een risico, groeit onzekerheid en angst onder burgers (Thurston en Chen, 2002). Om deze onzekerheid en angst te reduceren, wordt er vervolgens gezocht naar informatie om tijdens dit risico te handelen (Griffin, Neuwirth & Dunwoody, 1999).

Uiteindelijk kan de kennis over waarom mensen informatie zoeken, toegepast worden op hoe informatie meer effectief kan zijn in het stimuleren van zelfredzaam gedrag. Daarnaast kan deze kennis ertoe bijdragen dat mensen bewust worden van de omgevingsrisico's. Met als doel het informatiezoekgedrag bij een verhoogd risico te faciliteren.

Het *Framework of Risk Information Seeking* (FRIS) veronderstelt dat er drie factoren zijn die bepalen of mensen zelf op zoek gaan naar informatie met betrekking tot risico en veiligheid (Ter Huurne, 2008). Dit zijn *risk perception*, *personal involvement* en *efficacy*. Deze factoren worden in dit onderzoek nader belicht om te achterhalen hoe informatiezoekgedrag is in risicovolle situaties. Derhalve is in het kader van dit raamwerk experimenteel onderzoek verricht om de effecten van de kans op een bepaald risico in combinatie met de moeilijkheidsgraad van aangeboden handelingsperspectieven op informatiezoekgedrag te onderzoeken.

Theoretisch Kader

Uit de literatuur bleken er diverse modellen te zijn die risico informatie zoekgedrag verhelderen. Aan de hand van deze modellen is het de bedoeling om te achterhalen hoe mensen informatie zoeken en om welke redenen. Dit om te begrijpen en te voorspellen hoe iemand zoekt naar informatie en zodoende de betreffende instanties in staat stelt om deze informatie op een juiste manier aan te dragen.

Mocht er sprake zijn van dreiging op een bepaald risico, dan kunnen mensen volgens Miller (1996) op twee verschillende wijze reageren. Miller maakt namelijk een onderscheid tussen *blunters*; mensen die informatie van een dreiging vermijden en *monitors*; mensen die juist informatie gaan zoeken die relevant is voor de desbetreffende dreiging. Het *Extended Parallel Process Model* (EPPM) van Witte (1992) geeft een beeld van hoe risico informatie verwerkt wordt en hoe dit gepaard gaat met de mate van angst die bij deze informatie opgeroepen wordt. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat als men niet in staat is om met risico's om te gaan, de focus ligt op het controleren van de angst, door bijvoorbeeld het risico te ontwijken of te bagatelliseren. Daarnaast blijkt dat als mensen zich in staat voelen om met het risico om te gaan, de focus ligt op het controleren van de dreiging door maatregelen te nemen.

Griffin, Neuwirth en Dunwoody (1999) veronderstellen dat risicocommunicatie in een risicovolle situatie het meest effectief is als deze gebaseerd is op de perceptie, gevoelens en informatiebehoefte van een persoon. Met behulp van het FRIS-model van Ter Huurne (2008) is het daarom de bedoeling om de factoren te onderzoeken die bepalen hoe mensen op zoek gaan naar informatie met betrekking tot risico en veiligheid.

Drie factoren die Ter Huurne (2008) vermeldt zijn risk perception; dat is de mate waarin mensen de kansen op een bepaald reëel risico inzien en de kans dat ze eventueel te maken

kunnen krijgen met de gevolgen van een dergelijke risico (is er sprake van een risico?). De tweede factor is personal involvement; het gaat hier vooral om het feit in hoeverre het risico relevant is voor een bepaald persoon (is dit risico relevant voor desbetreffende persoon?). Tot slot is er sprake van efficacy. Hierbij gaat het met name om in hoeverre een persoon de overtuiging heeft om adequaat zelfredzaam gedrag te vertonen in een risicovolle situatie (Heb ik de overtuiging dat ik in staat ben om dit risico aan te gaan?). Bepaalde informatie kan namelijk niet effectief genoeg zijn om zelfredzaam gedrag te faciliteren. Efficacy speelt bij zelfredzaam gedrag een primaire rol en wordt onderverdeeld in self-efficacy (kan ik zelf noodzakelijk zelfredzaam gedrag vertonen?) en response efficacy (zie ik het nut in van de voorgestelde maatregelen?).

Efficacy

Bandura (1998) maakte het onderscheid van self-efficacy en response-efficacy als volgt duidelijk; bij self-efficacy is er sprake van de mate waarin een persoon de overtuiging heeft om zelfredzaam gedrag te vertonen bij een risicovolle situatie. Response-efficacy heeft voornamelijk betrekking op het feit of de desbetreffende persoon het nut van een voorgestelde maatregel inziet. Tijdens een bepaald risico kan volgens Griffin, Neuwirth en Dunwoody (1999) er een gevoel van hulpeloosheid ontstaan, indien niet duidelijk is wat er gebeuren moet tijdens een risicovolle situatie. In dit soort situaties is de kans groot dat de aanwezige kennis, die van belang om te handelen tijdens het risico, steeds minder prevalent wordt. Een boodschap in termen van efficacy dient derhalve helder, duidelijk, bovenal nuttig te zijn en de self-efficacy te verhogen. Dat wil zeggen dat de betreffende persoon steeds meer de veronderstelling heeft dat hij in staat is om het zelfredzame gedrag te vertonen tijdens een risicovolle situatie.

Risk perception

Het FRIS-model van Ter Huurne (2008) voorspelt dat bij een lage risicoverwachting er niet snel gezocht wordt naar informatie. Dit bemoeilijkt en creëert een ongunstige situatie voor een effectieve risico communicatie. Het is duidelijk dat burgers een hoge mate van risk perception hebben om voorzorgsmaatregelen te treffen (Ter Huurne, 2008). Daarnaast benadrukken Slovic, Finucane, Peters & MacGregor (2004) dat burgers de kans op een bepaald risico niet alleen rationeel inschatten, maar dat burgers het risico ook beoordelen aan de hand van de gevoelens die bij dit risico worden opgeroepen. Uit dit onderzoek blijkt dat de opgeroepen gevoelens in kwestie voornamelijk gedrukktheid, angst en onrust zijn. Volgens Ter Huurne (2008) ontstaat door deze gevoelens een bepaalde mate van onzekerheid en om deze onzekerheid te verminderen wordt er gezocht naar informatie.

Personal involvement

De mate van betrokkenheid gaat voornamelijk om het feit in hoeverre het risico relevant is voor een bepaald persoon. Het FRIS-model van Ter Huurne (2008) stelt personal involvement als een mate van betrokkenheid die aangeeft dat er besef is van het feit dat een risico of dreiging het welzijn van iemand negatief kan beïnvloeden. Ter Huurne en Gutteling (2008) hebben aangetoond dat er bij een hogere mate van betrokkenheid, er ook een verhoogde mate van informatie zoekgedrag wordt vertoond. Derhalve is dit ook van belang om te onderzoeken wat voor effect de mate van betrokkenheid heeft als de relevantie van een risico toeneemt en zodoende eventueel uitwerking heeft op het zelfredzaam en informatiezoekgedrag van een burger. Aangezien het feit dat risk perception, personal involvement en self-efficacy van belang zijn voor de aanvang van het informatiezoekproces, dient te worden in deze studie te worden

onderzocht in hoeverre deze factoren aan de hand van risico-informatie beïnvloed kunnen worden.

Hypothese

Zodoende volgt als eerste de hypothese dat bij een laag risico perceptie er niet onmiddellijk gezocht wordt naar risico informatie. De verwachting is dat mensen uit een lage risicoperceptie conditie lager scoren op affective responses, risk perception, personal involvement en informatie zoekgedrag, dan mensen uit de hoge risicoperceptie conditie. Want uit onderzoek bleek dat burgers een hoge mate van risk perception nodig hebben om voorzorgsmaatregelen te treffen (Ter Huurne, 2008). Vervolgens is tweede hypothese dat mensen uit een hoge efficacy conditie ook hoger scoren op self-efficacy en response efficacy, dan mensen uit de lage efficacy conditie. Deze hypothese is vooral gebaseerd op de veronderstelling dat er bij self-efficacy sprake is van de mate waarin een persoon de overtuiging heeft om zelfredzaam gedrag te vertonen bij een risicovolle situatie en zodoende ook informatie zoekt die deze hoge self-efficacy bevestigt.

Methode

Deelnemers

In totaal namen 100 respondenten deel aan de vragenlijst, 97 antwoorden konden worden gebruikt. Dit komt doordat twee mensen geen akkoord gaven bij het informed consent en één deelnemer jonger was dan 18 jaar. Van deze 97 respondenten is 52,6% man en 47,4% vrouw. De respondenten zijn tussen de 18 en 87 jaar oud, met een gemiddelde van 39,40 jaar ($SD = 18,47$). Het grootste percentage respondenten had met 32% een opleidingsniveau van WO. Het laagste percentage respondenten had met 1,0% geen afgeronde opleiding.

Design

Om de hypothesen te onderzoeken is er gebruikt gemaakt van een Quasi experiment bestaande uit een 2 (efficacy: laag vs hoog) x2 (risicoperceptie: laag vs hoog) between subjects design. In de lage risicoperceptie conditie kregen de respondenten een artikel te lezen waarin staat dat er, gebaseerd op hun postcode, een kleine kans is op een calamiteit met schadelijke stoffen. Deze manipulatie is gebaseerd op het onderzoek van Ter Huurne en Gutteling (2008). In de hoge risicoperceptie conditie kregen proefpersonen een artikel te lezen dat er, gebaseerd op hun postcode, een grote kans is op een calamiteit met schadelijke stoffen.

In de lage efficacy conditie kregen de respondenten een krantenartikel te lezen over het feit dat diesel kankerverwekkend is en dat de dieselmotoren niet voldoen aan gestelde milieueisen. De respondenten kregen de kans om een uitgebreid en complex stappenplan te raadplegen waarbij het onduidelijk was of deze maatregelen de risico's kunnen mitigeren. In de hoge efficacy conditie kregen de respondenten eveneens een artikel met de mededeling dat diesel kankerverwekkend is en dat de dieselmotoren niet voldoen aan gestelde milieueisen. Zij kregen echter de mogelijkheid om een eenvoudig en gemakkelijk uitvoerbaar stappenplan te raadplegen.

Met de mededeling dat deze maatregelen de veiligheidsrisico's en negatieve gevolgen daadwerkelijk doen afnemen.

Procedure

De vragenlijst werd uitgevoerd via de website van Qualtrics. Deze online tool is zowel via de mobiele platformen als via laptop en computer, op ieder gewenst moment, te bereiken en in te vullen. De respondenten waren benaderd door middel van social media, werving in universiteitsgebouwen van de Universiteit van Twente en de persoonlijke omgeving van de onderzoeker. Allereerst werden de respondenten geïnformeerd over het doel, de geschatte tijdsduur en de inhoud van de vragenlijst. Hier werden de contactgegevens van de onderzoeker verstrekt. Vervolgens werd hen gevraagd om akkoord te geven voor het informed consent. Daaropvolgend werden de respondenten gevraagd hun postcode in te vullen, om hierna een risicoprofiel te ontvangen wat gekoppeld is aan de door hun ingevulde specifieke postcode. Dit aangewezen profiel was fictief en diende er alleen voor om de risico manipulatie zo echt mogelijk te laten lijken. Hierna werden de respondenten geïnstrueerd om aangeboden informatie aandachtig door te lezen en aansluitend daarop de vragen/stellingen te beantwoorden. Voor het lezen van het artikel werden de deelnemers er nogmaals aan herinnerd dat zij het artikel aandachtig door moesten lezen. Na blootstelling aan de manipulatie volgden er 20 vragen waarin 5 constructen werden onderzocht. Aan het einde van de vragenlijst worden de respondenten erop attent gemaakt dat het risicoprofiel (wat zij aan het begin kregen) fictief was.

Materialen

Bij dit onderzoek werd er gebruik gemaakt van een online vragenlijst. Deze vragenlijst bestond uit 25 vragen, demografische gegevens en de overige vragen zijn onderverdeeld in zeven constructen. Deze constructen betreffen onder andere.: *information seeking, intention of information seeking, personal involvement, affective response, risk perception, self-efficacy en response-efficacy*. De eerste vraag van *information seeking* was een multiple choice vraag met 4 keuzemogelijkheden. De vragen van de overige vijf constructen werden bevraagd op een 7-puntslikertschaal variërend van helemaal oneens tot helemaal eens en een schaal variërend van heel erg weinig betrokken tot heel erg veel betrokken.

Allereerst werden de respondenten geïnformeerd aangaande het thema van het onderzoek en de geschatte duur van de vragenlijst, daaropvolgend werd om inwilliging van het informed consent gevraagd. Daaropvolgend werd de demografische gegevens gevraagd en na het invoeren van de postcode door de respondenten werd de respondent aselekt aan één van de vier condities toegewezen. De manipulatie met betrekking tot een lage kans op een calamiteit met schadelijke stoffen werd verricht door de respondent mee te delen dat hij of zij in woonomgeving woont met de mededeling dat ze in de onderste 10% van Nederland valt op een kans van dit soort calamiteiten. Bij de manipulatie met een hoge kans werd vermeld dat de respondent zich in de top 10% bevindt op een calamiteit met schadelijke stoffen.

De manipulatie aangaande makkelijke of moeilijke aangeboden handelingsperspectieven werd gedaan aan de hand van een krantenartikel. In het artikel met makkelijke handelingsperspectieven werd mensen geadviseerd om ramen, deuren en ventilatiekanalen te sluiten. Vervolgens werden ze doorverwezen naar de website van de Veiligheidsregio met de vermelding dat daar eenvoudig stappenplan te vinden was. Daaropvolgend volgde de mededing

dat het stappenplan heel gemakkelijk uitvoerbaar was en dat door deze maatregelen op te volgen, de kans op negatieve gevolgen voor hun gezondheid verkleind werd.

Bij de manipulatie met moeilijk aangeboden handelingsperspectieven was er sprake van het zelfde artikel echter op het eind volgde de mededeling dat op de website van de Veiligheidsregio een uitgebreid en complex stappenplan te vinden was en dat het onduidelijk was of de voorgestelde maatregelen de gezondheidsrisico's daadwerkelijk verkleinden.

Hierna volgden de vragen die de constructen dienden te onderzoeken. De complete vragenlijst inclusief artikelen is als appendix toegevoegd.

Demografische gegevens

Hier werden de basisgegevens van de respondenten vastgelegd zodat de respondenten achteraf op basis hiervan kunnen worden vergeleken. De demografische gegevens worden bevraagd aan de hand van een aantal items: Hierbij kan men denken aan *'Wat is uw leeftijd?'*, *'Wat is uw geslacht?'*, *'Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?'*, *'Wat is uw huidige postcode?'*.

Information seeking

Bij information seeking zijn er meerdere items om te onderzoeken of respondenten informatie zoeken na het lezen van het artikel. De eerste vraag was gebaseerd op een onderzoek van Kievik en Gutteling (2011), waarbij information seeking ook werd onderzocht. Het item vraagt de respondenten om de website van interesse te kiezen en er zal keuze zijn uit:

www.instagram.com, [https://milieudedefensie.nl/luchtkwaliteit/probleem-en-](https://milieudedefensie.nl/luchtkwaliteit/probleem-en-oplossing/luchtvervuiling-en-de-gevolgen-voor-je-gezondheid)

[oplossing/luchtvervuiling-en-de-gevolgen-voor-je-gezondheid](https://milieudedefensie.nl/luchtkwaliteit/probleem-en-oplossing/luchtvervuiling-en-de-gevolgen-voor-je-gezondheid), www.milieuloket.nl/fijnstof,

www.reclamefolder.nl. Om de data te analyseren zijn de antwoorden instagram en reclamefolder

samengenomen als niet-relevante websites (=0) en zijn rijksoverheid en politie samen genomen als wél-relevante websites (=1).

Information seeking intention

Vervolgens werd er een tweede vraag gesteld om de intentie van het zoeken naar informatie te onderzoeken. De intentie werd onderzocht aan de hand van de volgende vraag: *“In hoeverre heeft u de intentie om verdere informatie te zoeken met betrekking tot dit probleem?”*.

Personal involvement

Deze vraag diende ervoor om te onderzoeken in hoeverre de respondent zich betrokken voelt bij het geschetste probleem. Personal involvement (Ter Huurne en Gutteling, 2008) werd bevraagd aan de hand van de volgende item: *“Kunt u aangeven in hoeverre u zich betrokken voelt bij deze zaak?”*.

Risk perception

De hieronder opgestelde vragen dienden ertoe om te onderzoeken hoe de risico's in het artikel werden ingeschat. Deze vragen zijn afkomstig uit *the risk behavior diagnosis scale* van Witte, McKeon, Cameron, & Berkowitz (1995). Risk perception werd bevraagd aan de hand van een aantal items, boven de items stond het volgende aanbevolen gedrag: *“Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen:”* - *“Ik geloof dat deze zaak ernstig is.”* - *“Ik geloof dat deze zaak ernstige negatieve gevolgen heeft.”* - *“Ik geloof dat deze zaak zeer schadelijk is.”* - *“Ik ben kwetsbaar bij een mogelijk soortgelijke zaak.”* - *“Ik loop risico dat mij een soortgelijke zaak overkomt.”* - *“Het is mogelijk dat ik bij een soortgelijke zaak betrokken raak.”*. De items van risk perception bevatten een onderlinge positieve betrouwbaarheid ($\alpha = 0,74$).

Affective response

Aan de hand van deze vraag werd getracht een beeld te vormen van de affectieve impact van het artikel. De vragen kwamen voort uit het artikel van Ter Huurne en Gutteling (2008), Affective response werd bevraagd aan de hand van de volgende items, boven de items stond het volgende aanbevolen gedrag: *‘Als u denkt aan een ongeval met schadelijke stoffen: - ‘Hoe gespannen voelt u zich?’*, *- ‘Hoe angstig voelt u zich?’*, *- ‘Hoe bezorgd voelt u zich?’*, *- ‘Hoe ontspannen voelt u zich?’* - *‘Hoe tevreden voelt u zich?’*, *- ‘Hoe comfortabel voelt u zich?’*. De antwoorden van de laatste drie vragen zullen moeten worden opgeschaald aangezien deze positief geformuleerd zijn. De bovenstaande items bevatten een onderlinge positieve betrouwbaarheid ($\alpha = 0,67$).

Self-efficacy

Deze vragen toetste of de respondenten zich in staat voelden om een bepaalde vereiste actie bij de risicosituatie uit te voeren. De vragen zijn voornamelijk ontleend uit het artikel van Ter Huurne en Gutteling (2008). Self-efficacy werd bevraagd aan de hand van de volgende drie items, boven de items staat het volgende aanbevolen gedrag: *‘Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen. Deze hebben betrekking op het aanbevolen gedrag dat genoemd is in het voorgaande artikel:’* - *‘Ik ben in staat om het aanbevolen gedrag uit te voeren om te voorkomen dat ik risico loop.’* - *‘Ik kan makkelijk de aanbevolen voorbereiding uitvoeren om te voorkomen dat ik risico loop.’* - *‘Ik heb de vaardigheden om de aanbevolen voorbereidingen uit te voeren om te voorkomen dat ik risico loop.’*. De items van self-efficacy bevatten een onderlinge positieve betrouwbaarheid ($\alpha = 0,79$).

Response-efficacy

De vragen van de response-efficacy dienden er toe om inzicht te krijgen of aanbevolen acties daadwerkelijk als risico verlagend ervaren werden. Response-efficacy werd bevraagd aan de hand van de volgende zes items, boven de items staat het volgende aanbevolen gedrag: *‘Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen. Deze hebben betrekking op het aanbevolen gedrag dat genoemd is in het artikel.’* - *‘Als ik het aanbevolen gedrag tref, loop ik minder risico.’* - *‘Ik vind de aanbevolen voorbereiding nuttig.’* - *‘De aanbevolen voorbereidingen zijn een effectieve manier om de dreiging van het risico te verlagen.’* De items van response efficacies bevatten een onderlinge positieve betrouwbaarheid ($\alpha = 0,82$).

Resultaten

Correlaties

Uit de correlatie analyses is gebleken dat er een positieve significante relatie bestaat tussen de constructen *information seeking* met *information intention* $r = 0,57$ ($\alpha < 0,001$), *personal involvement* $r = 0,39$ ($\alpha < 0,001$), *affective reponse* $r = 0,22$ ($\alpha < 0,05$) en *risk perception* $r = 0,44$ ($\alpha < 0,001$). Daarnaast blijkt *Information intention* met *personal involvement* $r = 0,77$ ($\alpha < 0,001$), *affective reponse* $r = 0,27$ ($\alpha < 0,001$) en *risk perception* $r = 0,68$ ($\alpha < 0,001$) een positieve significante correlatie te bevatten. Ook toont *personal involvement* een positieve significante relatie te hebben met *affective response* $r = 0,47$ ($\alpha < 0,001$), *risk perception* $r = 0,70$ ($\alpha < 0,001$) en *respons efficacy* $r = 0,20$ met ($\alpha < 0,05$). Bovendien blijkt *affective response* met *risk perception* $r = 0,34$ ($\alpha < 0,001$) een positieve significante relatie te hebben. Tot slot heeft het construct *self efficacy* met *reponse efficacy* $r = 0,23$ ($\alpha < 0,05$) een positieve significante relatie te hebben. De bovenstaande gegevens zijn terug te vinden in tabel 1.

Bij het meten van de correlaties tussen de constructen onderling is er gebruik gemaakt van een 1-tailed toets. Dit komt voornamelijk vanwege het feit dat er bij de hypothese in dit onderzoek er sprake is van een specifieke richting tussen de constructen onderling. De hypothese verondersteld namelijk dat er een positieve significante richting is tussen de manipulaties en de constructen.

Tabel 1

Correlaties tussen alle constructen

		<i>Infor_Seek</i>	<i>Infor_Intent</i>	<i>Pers_Involv</i>	<i>Affect_Response</i>	<i>Risk_Perception</i>	<i>Self_eff</i>	<i>Resp_eff</i>
Infor_Seek	Pearson Correlation	1	.57**	.39**	.22*	.44**	.12	.11
Infor_Intent	Pearson Correlation	.57**	1	.77**	.27**	.68**	-.08	.08
Pers_Involv	Pearson Correlation	.39**	.77**	1	.47**	.70**	-.11	.20*
Affect_Response	Pearson Correlation	.22*	.30**	.47**	1	.34**	-.13	.11
Risk_Perception	Pearson Correlation	.44**	.68**	.70**	.34**	1	.04	.17*
Self_eff	Pearson Correlation	.12	-.08	-.11	-.13	.04	1	.23*
Resp_eff	Pearson Correlation	.11	.08	.20*	.11	.17*	.23*	1
	N	97	97	97	97	97	97	97

** . Correlatie is significant bij het 0.01 niveau (1-tailed).

* . Correlatie is significant bij het 0.05 niveau (1-tailed).

Gemiddelden

Bij de gemiddelden valt op dat de condities met high risk gemiddeld hoger scoren op information seeking, information intention seeking risk perception dan de low risk condities. Daarnaast zijn de gemiddelden op self efficacy hoger voor de high efficacy condities dan voor de low efficacy condities, dit geldt ook voor de response efficacy. De low risk-high efficacy conditie scoort het laagst op risk perception en high risk-low efficacy het hoogst

In tabel 2, hieronder, zijn de gemiddelden per conditie op de constructen weergegeven.

Tabel 2

Gemiddelden van construct per conditie

		Low Risk- Low Eff	Low Risk- High Eff	High Risk- Low Eff	High Risk- High Eff
Infor_Seek*	Mean (sd)	0,33 (0,48)	0,29 (0,46)	0,62 (0,50)	0,72 (0,46)
Infor_Intent**	Mean (sd)	1,79 (1,25)	1,46 (0,51)	4,54 (1,84)	4,00 (1,58)
Pers_Involv**	Mean (sd)	2,92 (1,21)	2,29 (1,04)	4,83 (1,17)	4,36 (1,41)
Affect_Resp**	Mean (sd)	2,71 (0,91)	2,74 (0,88)	3,28 (0,72)	2,84 (0,59)
Risk_Percep**	Mean (sd)	3,75 (0,73)	3,64 (0,65)	4,64 (0,97)	4,47 (0,99)
Self_eff**	Mean (sd)	4,57 (1,39)	5,83 (0,87)	4,31 (1,20)	5,77 (0,90)
Resp_eff**	Mean (sd)	2,57 (1,28)	3,65 (1,22)	2,68 (1,29)	4,41 (1,14)

23 < N < 26

*0 is laagste score met 1 als hoogste score

** 1 is laagste score met 7 als hoogste score

Hoofd- en interactie effecten

Information seeking

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct information seeking was er een positief significant hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 13,94$; $p < 0,01$. Dit hoofdeffect betekent dat mensen in de hoge risicoconditie hoger scoorden op het zoeken van relevante informatie dan die in de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van information seeking in de hoge risicoconditie hoger uitvallen dan die in de lage risicoconditie. Er was geen hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 0,08$; $p = 0,78$. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 0,50$; $p = 0,48$.

Information seeking intention

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct information seeking intention was er een positief significant hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 87,74$; $p < 0,01$. Dit hoofdeffect betekent dat mensen in de hoge risicoconditie hoger scoorden en meer informatiebehoefte hadden dan die in de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van information seeking intention in de hoge risicoconditie hoger uitvallen dan die in de lage risicoconditie. Er was geen hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 2,40$; $p = 0,13$. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 0,14$; $p = 0,71$.

Personal involvement

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct Personal involvement was er wel een hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 64,91$; $p < 0,01$. Dit

hoofdeffect betekent dat mensen in de hoge risicoconditie hoger scoorden en zich meer betrokken voelden dan die in de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van personal involvement in de hoge risicoconditie hoger uitvallen dan die in de lage risicoconditie. Er was geen hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 4,93$; $p = 0,03$. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 0,09$; $p = 0,76$.

Affective response

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct Affective response was er geen hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 4,30$; $p = 0,04$. Er was tevens geen hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 1,60$; $p = 0,22$. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 2,14$; $p = 0,15$.

Risk perception

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct Risk perception was er een positief significant hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 24,98$; $p < 0,01$. Dit hoofdeffect betekent dat mensen in de hoge risicoconditie een hogere risicoverwachting hadden dan die in de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van het construct risk perception in de hoge risicoconditie hoger uitvallen in vergelijking met de lage risicoconditie. Er was geen significant hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 0,64$; $p = 0,42$. Vervolgens was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 0,25$; $p = 0,88$.

Self-efficacy

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct Self-efficacy was er geen hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 0,56$; $p = 0,46$. Er was wel een hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 36,47$; $p < 0,01$. Dit hoofdeffect betekent dat

mensen in de hoge efficacy-conditie zich meer in staat voelden om een bepaalde vereiste actie bij de risicosituatie uit te voeren dan bij de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van het construct self-efficacy in de hoge efficacy-conditie hoger uitvallen dan die in de lage risicoconditie. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 0,18; p = 0,67$.

Response-efficacy

Tijdens het bekijken van de hoofd- en interactie effecten op het construct Response-efficacy was er geen hoofdeffect van de manipulatie Risk perception: $F(3,97) = 3,21; p = 0,08$. Er was wel een positief significant hoofdeffect van de manipulatie Efficacy: $F(3,97) = 33,54; p < 0,01$. Dit hoofdeffect betekent dat mensen in de hoge efficacy-conditie de aanbevolen acties daadwerkelijk meer als risico verlagend ervaren dan bij de lage conditie. Dit verschil is in tabel 2 goed waarneembaar, aangezien de gemiddelden van response efficacy in de hoge efficacy-conditie hoger uitvallen dan die in de lage risicoconditie. Daarnaast was er geen sprake van een interactie effect: $F(3,97) = 1,78; p = 0,19$.

Discussie

Dit onderzoek ging er met name om te achterhalen wat de effecten waren van risk perception en efficacy beliefs op het informatiezoekgedrag in risicovolle situaties. Informatiezoekgedrag kan namelijk uiteindelijk bijdragen aan het bevorderen van zelfredzaam gedrag van mensen. De rode draad hiervoor werd gevormd door middel van twee hypothesen. De eerste was dat er bij een laag risico perceptie niet onmiddellijk gezocht wordt naar risico informatie. De verwachting is dus kort gezegd dat mensen uit een lage risicoperceptie conditie lager scoren op affective responses, risk perception, personal involvement en informatie zoekgedrag, dan mensen uit de hoge risicoperceptie conditie. Want uit onderzoek bleek dat burgers een hoge mate van risk perception nodig hebben om voorzorgsmaatregelen te treffen (Ter Huurne, 2008). De tweede hypothese veronderstelde dat mensen uit een hoge efficacy conditie ook hoger scoren op self-efficacy en response efficacy, dan mensen uit de lage efficacy conditie. Deze hypothese is vooral gebaseerd op de veronderstelling dat er bij self-efficacy sprake is van de mate waarin een persoon de overtuiging heeft om zelfredzaam gedrag te vertonen bij een risicovolle situatie en zodoende ook informatie te zoeken die deze hoge self-efficacy bevestigt.

Allereerst is uit de resultaten gebleken dat er meerdere hoofdeffecten zijn gevonden van de manipulatie risk perception op de constructen information seeking, information seeking intention, personal involvement en risk perception. Dit alles kan geïnterpreteerd worden dat de mate van de waargenomen risicoperceptie invloed heeft op de intentie voor het zoeken van informatie en welke informatie mensen geneigd zijn te zoeken. Daarnaast heeft dit ook een effect op de betrokkenheid en hoe de risico's worden ingeschat. Met in acht neming van de gemiddelden uit tabel 2 blijkt dat de respondenten bij de manipulatie met een hoog risico perceptie over het algemeen ook daadwerkelijk een hogere mate van information seeking,

information seeking intention, personal involvement en risk perception hebben. Deze gegevens zouden daardoor kunnen impliceren dat de eerste hypothese dient te worden aangenomen, echter de verschillen tussen de gemiddelden van affective responses niet significant zijn en sterk genoeg om daar een effect te meten en de hypothese aan te nemen. Al met al liggen de waargenomen verschillen wel in één lijn met de gevonden resultaten uit eerder onderzoek van Ter Huurne (2008). Bij dit onderzoek is namelijk duidelijk geworden dat mensen inderdaad een hogere mate van risk perception nodig hebben om vervolgens voorzorgsmaatregelen treffen. Dat wil zeggen dat een hoge mate van risicoperceptie zorgt voor een hogere mate van personal involvement en affectieve respons. Hetgeen derhalve dus een beduidend uitgangspunt is voor het aanzetten tot het zoeken van verdere informatie.

De daaropvolgende hypothese stelde dat bij een hoge efficacy manipulatie ook hoger gescoord zal worden op self-efficacy en response efficacy, in vergelijking met mensen uit de lage efficacy conditie. De gemiddelden tonen inderdaad een hogere mate van efficacy in vergelijking met de condities met een lage efficacy. Dit houdt in dat als er een lagere mate van efficacy is waarbij er minder duidelijke en simpele handelingsperspectieven worden aangeboden. Zoals in het gemanipuleerde krantenartikel met de lage efficacy manipulatie te lezen is. Bovendien zijn de verschillen sterk genoeg aangezien er twee hoofdeffecten zijn gevonden van de manipulatie efficacy op de constructen self-efficacy en response-efficacy. Al het bovenstaande indiceert dat de tweede hypothese wel kan worden aangenomen. Dit ligt sterk in lijn met de bevindingen van Griffin, Neuwirth en Dunwoody (1999) er ontstaat namelijk een gevoel van hulpeloosheid, indien niet duidelijk wordt wat er gebeuren moet tijdens een risicovolle situatie. Gedurende dit soort risicovolle situaties is het dan ook aannemelijk dat de reeds aanwezige kennis, die nodig is om te handelen tijdens deze situatie, steeds meer afneemt.

Dit draagt eraan bij dat er een informatiezoekgedrag ontstaat om de in de behoefte van informatie met eventuele handelingsperspectieven te kunnen voorzien. Deze handelingsperspectieven kunnen eraan bijdragen dat onzekerheid en gevoel van hulpeloosheid afneemt. Er bleek dus daadwerkelijk een hogere mate van efficacy gevonden te worden, indien er relevante, nuttige en simpele handelingsperspectieven werden aangeboden. Deze bevindingen zijn eveneens belangrijk en liggen derhalve ook in lijn met eerder onderzoek van Ter Huurne en Gutteling (2008) die aangetoond hebben dat er bij een hogere mate van betrokkenheid, er ook een verhoogde mate van informatie zoekgedrag wordt vertoond. Bovendien zijn deze bevindingen congruent aan het FRIS-model van Ter Huurne (2008) dat voorspelt dat er bij een lage risicoverwachting er minder snel gezocht zal worden naar informatie.

Ondanks het feit dat de verschillen tussen de gemiddelden in lijn blijken te zijn met de verwachtingen uit de bestaande literatuur, blijven de constructen information seeking, information seeking intention en personal involvement omstreden. Dit komt vanwege het feit dat de drie hiervoor genoemde constructen maar uit één item bestaan. Om deze constructen statistisch gezien sterker te maken, is het wellicht raadzaam om deze uit meerdere items te laten beslaan. Tevens geeft het construct information seeking, door het hebben van één item, niet duidelijk weer hoe en welke informatie er door de respondenten werden gezocht. Een diepere analyse is nodig om een eventuele taxonomie te verkrijgen en een duidelijk beeld te krijgen van het informatiezoekgedrag en diens dimensies. Dit is bijvoorbeeld ook gedaan in het onderzoek van Kiel en Layton (1981).

Kort samengevat bleken de respondenten informatie te gaan zoeken in een situatie waarbij er sprake was een verhoogd risico. Dit informatiezoekgedrag ontstaat hoogstwaarschijnlijk om het gevoel van onzekerheid en hulpeloosheid te doen reduceren

(Griffin, Neuwirth, Dunwoody, 1999). Vervolgonderzoek naar hoe exact mensen naar informatie zoeken kan aantonen hoe instanties mensen op de juiste manier met informatiezoekgedrag kunnen faciliteren om zodoende in hun informatiebehoefte te voorzien.

Referentielijst

- Bandura, A. (1998). Personal and collective efficacy in human adaptation and change. *Advances in psychological science, 1*, 51-71.
- Griffin,R.,Neuwirth,K.,& Dunwoody,S.(1999). Proposed model of the relationship of risk information seeking and processing to the development of preventive behaviours. *Environmental Research, 80*(22), 230-245.
- Huurne ter, E. F. J. (2008). *Information seeking in a risky world: the theoretical and empirical development of FRIS: a framework of risk information seeking*. University of Twente.
- Huurne ter, E. & Gutteling, J. M. (2008). Information needs and risk perception as predictors of risk information seeking. *Journal of Risk Research, 11*(7), 847-862. doi: 10.1080/13669870701875750
- Kiel, G. C., & Layton, R. A.. (1981). Dimensions of Consumer Information Seeking Behavior. *Journal of Marketing Research, 18*(2), 233–239. <http://doi.org/10.2307/3150957>
- Kievik, M., & Gutteling, J. M. (2011). Yes, we can: motivate Dutch citizens to engage in self-protective behavior with regard to flood risks. *Natural hazards, 59*(3), 1475-1490. doi 10.007/s11069-011-9845-1
- Miller,S M., (1996).Monitoring and blunting of threatening information: cognitive Interference and facilitation in coping process. In I.P.Sarason & I.Weiner (eds.). *Cognitive Interference: Theories, Methods, and Findings* (175-185) Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Jaarbericht 2014 Openbaar Ministerie (2015), Verkregen op 25 september 2015 van
https://www.om.nl/publish/pages/45396/jaarbericht_2014_def02.pdf.

Situatie met zoutzuur was penibel, maar niet gevaarlijk. *De Gelderlander*. Verkregen op 04-06-2015 van <http://www.gelderlander.nl/algemeen/binnenland/situatie-met-zoutzuur-was-penibel-maar-niet-gevaarlijk-video-1.4714222>

Slovic, P., Finucane, M. L., Peters, E., & MacGregor, D. G. (2004). Risk as analysis and risk as feelings: Some thoughts about affect, reason, risk, and rationality. *Risk analysis*, 24(2), 311-322. doi: 10.1111/j.0272-4332.2004.00433.x

Thurston, G.D. & L.C. Chen (2002), Risk Communication in the Aftermath of the World Trade Center Disaster, *American Journal of Industrial Medicine*, nr. 42, pp. 543-544. doi: 10.1002/ajim.10163

Witte, K. (1992). Putting the fear back into fear appeals: the extended parallel process model. *Communication Monographs*, 59, 329-349. doi: 10.1080/03637759209376276

Witte, K., McKeon, J., Cameron, K., & Berkowitz, J. (1995). The risk behavior diagnosis scale: a health educator's tool. *Department of Communication Michigan State University*.

Appendix

Vragenlijst

Demografische gegevens:

Vraag 1: Wat is uw leeftijd?

Vraag 2: Wat is uw geslacht?

Vraag 3: Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?

Vraag 4: Wat is uw postcode?

Als reactie op de postcode:

Hoog risico manipulatie:

Gebaseerd op uw postcode is de kans dat u in de toekomst geconfronteerd wordt met schadelijke stoffen in uw woonomgeving erg groot. Uw woonomgeving valt onder de top 10% van Nederland voor een kans op dit soort calamiteiten. Dit betekent dat u kwetsbaar bent in uw woonomgeving.

Hoewel deze test niet 100% nauwkeurig is, is die wel betrouwbaar.

Misschien maakte u zich nooit druk over mogelijkheid en gevaar van schadelijke stoffen, maar de kans is dus erg hoog!

Laag risico manipulatie:

Gebaseerd op uw postcode is de kans dat u in de toekomst geconfronteerd wordt met met schadelijke stoffen in uw woonomgeving erg klein. Uw woonomgeving valt in de onderste 10% van Nederland voor een kans op dit soort calamiteiten. Dit betekent dat u niet kwetsbaar bent in uw woonomgeving.

Hoewel deze test niet 100% nauwkeurig is, is die wel betrouwbaar.

Misschien maakte u zich nooit druk over mogelijkheid en gevaar van schadelijke stoffen, dit blijkt legitiem. De kans op schade door gevaarlijke stoffen is erg klein!

Artikel:

Makkelijk aangeboden handelingsperspectieven

Diesel is nu officieel kankerverwekkend

Diverse autofabrikanten staan wereldwijd onder enorme druk nadat in de Verenigde Staten werd ontdekt dat de dieselmotoren alleen met behulp van software aan de milieueisen voldoen als de wagen wordt getest en daardoor hebben de auto's in realiteit een veel hogere uitstoot.

De zogenaamde 'schone' dieselmotoren van diverse autofabrikanten stoten vooral stikstofoxiden of NOx uit. De stikstofoxiden veroorzaken smog en stimuleren vorming van ozon en zijn daarmee schadelijk voor milieu en gezondheid. Volgens het EPA-onderzoek stoten de dieselmotoren tot veertig keer de toegestane hoeveelheid stikstofoxiden uit.

Daarnaast is diesel kankerverwekkend, met name het risico op longkanker wordt erdoor vergroot. Tot wel 40% als je er vaak aan wordt blootgesteld. De kans op blaaskanker neemt er ook door toe.

Als u geconfronteerd wordt met een ongeval met schadelijke stoffen in uw directe woonomgeving, wordt u vaak vooraf geïnformeerd om de ernst van de situatie aan te geven. Daarnaast worden mensen geadviseerd om ramen, deuren en ventilatiekanalen te sluiten. Op de website van de Veiligheidsregio is een eenvoudig stappenplan te vinden wat u verder kunt doen in zo'n situatie. Dit stappenplan is heel gemakkelijk uitvoerbaar. Door deze maatregelen op te volgen, verkleint u de kans op negatieve gevolgen voor uw gezondheid.

Moeilijk aangeboden handelingsperspectieven

Diesel is nu officieel kankerverwekkend

Diverse autofabrikanten staan wereldwijd onder enorme druk nadat in de Verenigde Staten werd ontdekt dat de dieselmotoren alleen met behulp van software aan de milieueisen voldoen als de wagen wordt getest en daardoor hebben de auto's in realiteit een veel hogere uitstoot.

De zogenaamde 'schone' dieselmotoren van diverse autofabrikanten stoten vooral stikstofoxiden of NOx uit. De stikstofoxiden veroorzaken smog en stimuleren vorming van ozon en zijn daarmee schadelijk voor milieu en gezondheid. Volgens het EPA-onderzoek stoten de dieselmotoren tot veertig keer de toegestane hoeveelheid stikstofoxiden uit.

Daarnaast is diesel kankerverwekkend, met name het risico op longkanker wordt erdoor vergroot. Tot wel 40% als je er vaak aan wordt blootgesteld. De kans op blaaskanker neemt er ook door toe.

Als u geconfronteerd wordt met schadelijke stoffen in uw directe woonomgeving, wordt u vaak vooraf geïnformeerd om de ernst van de situatie aan te geven. Daarnaast worden mensen geadviseerd om ramen, deuren en ventilatiekanalen te sluiten. Op de website van de Veiligheidsregio is een uitgebreid en complex stappenplan te vinden wat u verder kunt doen in zo'n situatie. Het is echter onduidelijk of de voorgestelde maatregelen gezondheidsrisico's verkleinen.

Na dit artikel volgde een volgend scherm:

Information seeking

Vraag 5: Klik op een website van interesse:

- www.instagram.com
- <https://milieudedefensie.nl/luchtkwaliteit/probleem-en-oplossing/luchtvervuiling-en-de-gevolgen-voor-je-gezondheid>
- www.milieuloket.nl/fijnstof
- www.reclamefolder.nl

Information seeking intention

Vraag 6: In hoeverre heeft u de intentie om verdere informatie te zoeken met betrekking tot dit probleem?

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=heel weinig betrokken, 7=heel veel betrokken)

Personal involvement

Vraag 7: Kunt u aangeven in hoeverre u zich betrokken voelt bij dit probleem?

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=heel weinig betrokken, 7=heel veel betrokken)

Affectieve respons

Vraag 8: Hoe gespannen voelt u zich?

Vraag 9: Hoe tevreden voelt u zich?

Vraag 10: Hoe angstig voelt u zich?

Vraag 11: Hoe comfortabel voelt u zich?

Vraag 12: Hoe bezorgt voelt u zich?

Vraag 13: Hoe ontspannen voelt u zich?

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=heel erg weinig betrokken, 7=heel erg veel betrokken)

Risk perception

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen.

Vraag 14: Ik geloof dat deze zaak ernstig is.

Vraag 15: Ik geloof dat deze zaak negatieve gevolgen heeft.

Vraag 16: Ik geloof dat deze zaak zeer schadelijk is.

Vraag 17: Ik ben kwetsbaar bij een mogelijk soortgelijk zaak.

Vraag 18: Ik loop risico dat mij een soortgelijke zaak overkomt.

Vraag 19: Het is mogelijk dat ik bij een soortgelijke zaak betrokken raak.

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=helemaal mee oneens, 7=helemaal mee eens)

Self-efficacy

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen.

Deze hebben betrekking op het aanbevolen gedrag dat genoemd is in het voorgaande artikel:

Vraag 20: Ik ben in staat om de aanbevolen voorbereiding uit te voeren om te voorkomen dat ik risico loop.

Vraag 21: Ik kan makkelijk de aanbevolen voorbereiding uitvoeren om te voorkomen dat ik risico loop.

Vraag 22: Ik heb de vaardigheden om de aanbevolen voorbereiding uit te voeren om te voorkomen dat ik risico loop.

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=helemaal mee oneens, 7=helemaal mee eens)

Response efficacy

Vraag 23: Als ik de aanbevolen voorbereiding tref, loop ik minder risico.

Vraag 24: Ik vind de aanbevolen voorbereiding nuttig.

Vraag 25: De aanbevolen voorbereidingen zijn een effectieve manier om de dreiging van het risico te verlagen.

Antwoordmogelijkheden: Likert-schaal (1=helemaal mee oneens, 7=helemaal mee eens)

Aan het eind van de vragenlijst volgde de volgende mededeling:

Het risicoprofiel dat u heeft ontvangen is speciaal voor dit onderzoek gecreëerd en dus fictief.
Voor informatie over de risico's in uw omgeving kunt u terecht op ; <http://www.risicokaart.nl/>.

U heeft het einde van de vragenlijst bereikt. Graag bedank ik u voor uw deelname!